

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

نام سند: شیوه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی

کتابخانه‌های عمومی کشور

تیر ۱۴۰۵

تنظیم و تدوین: اداره کل ترویج کتابخوانی و امور فرهنگی

«معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی»

تاریخ تدوین: خرداد ۱۴۰۵

پرتال نهاد ..... www.samanpl.ir

پست الکترونیکی ..... libsystem@iranpl.ir

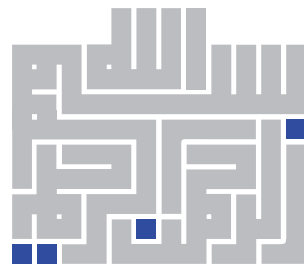
تلفن: ..... ۶۶۷۴۲۱۰۸ - ۶۶۷۴۸۷۹۱

سامانه پیامکی ۱۰۰۰۴۵۰

نشانی .. ابتدای خیابان امام خمینی^(۹)، روبروی خیام، کوچه

پست(جنب بانک سپه)، پلاک ۱ ..... کدپستی: ۱۱۳۶۹۳۰۰۰

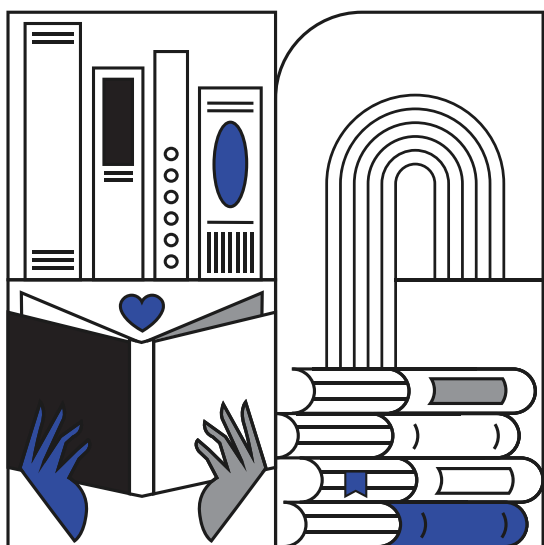
مقدمه

در ایران امروز با توجه به اقتضائات شرایط پسا جنگ، کتابخانه‌های عمومی بیش از هر زمان دیگری به‌عنوان کانون‌های اصلی جریان‌سازی فرهنگی و ترویجی در سطح ملی شناخته می‌شوند. این مراکز، با بهره‌گیری از گستره وسیع نقاط خدمت خود، وظیفه دارند از تمامی ظرفیت‌های نهادی و زیرساختی برای تبدیل شدن به کانون‌های هوشیاری، پایداری و آگاهی اجتماعی بهره گیرند. تحقق این رسالت، مستلزم نگاهی فراتر از فعالیت‌های مقطعی و تمرکز بر ایجاد پیوندهای عمیق، پایدار و معنادار با تمامی اقشار جامعه در گروه‌های سنی مختلف است؛ به‌گونه‌ای که کتابخانه، به‌مثابه فضایی متشکل از فرایندهای آگاهی‌بخشی، آموزشی و آفرینشی، به بخشی جدایی‌ناپذیر از زیست‌جهان مخاطب، به‌ویژه نسل نوجوان، تبدیل شود.

این پیوند پایدار، فقط از طریق درک دقیق نیازهای روز و بهره‌گیری از سازوکارهای ارتباط مؤثر با مخاطبان میسر خواهد بود. برای آنکه کتابخانه بتواند در گستره ملی، اثری ماندگار و جریان‌ساز داشته باشد، باید میان ضرورت‌های کلان کشور و اقتضائات، نیازهای بومی و ویژگی‌های منطقه‌ای، توازنی هوشمندانه برقرار کند. استفاده از قالب‌ها و رویکردهای خلاقانه، متنوع و روزآمد در برنامه‌ریزی، ابزاری مؤثر برای عبور از الگوهای سنتی و جذب مخاطبانی است که در اوقات فراغت خود به دنبال تجربه‌هایی پویا، باکیفیت و اثرگذار هستند.

در نهایت، تمامی این فعالیت‌ها در بستری از همدلی و حمایت معنوی از ارکان پایداری کشور شکل می‌گیرد و می‌تواند زیرساختی برای تقویت تاب‌آوری و انسجام

اهداف

- ◆ تقویت تاب‌آوری اجتماعی و هویت ملی در شرایط پسا جنگ و حمایت معنوی از ارکان ثبات کشور؛
- ◆ ایجاد پیوند پایدار با تمامی اقشار، به‌ویژه نوجوانان، از طریق برنامه‌های خلاقانه و متناسب با نیازهای آن‌ها؛
- ◆ گسترش فعالیت‌های ترویجی در سطح ملی با استفاده از ارتباطات مویرگی و رعایت اقتضائات بومی؛
- ◆ پیوند دادن مناسبت‌های معنوی و میراث علمی-ادبی با فرصت‌های فراغتی برای پرورش نسل آینده؛

اجتماعی فراهم آورد. با این نگاه، کتابخانه به‌عنوان بازوی ترویجی، نقشی کلیدی در پیوند میان نسل جوان با هویت ملی و تقویت روحیه ایستادگی، پویایی و پیشرفت در جامعه ایفا می‌کند.

این شیوه‌نامه، با نگاهی راهبردی به مناسبت‌های متنوع تیرماه، از فرصت‌های فراغت تابستان تا معنویت ایام محرم، شرایط روز جامعه و بزرگداشت میراث علمی و ادبی پیشگامان، طراحی شده است. در این میان، با تمرکز ویژه بر جذب و تثبیت حضور پایدار مخاطبان در فضای کتابخانه، تلاش می‌شود در شرایط پسا جنگ و با بهره‌گیری از ارزش‌های اصیل، بستری برای هم‌افزایی فرهنگی فراهم آید.

تداوم در طراحی و اجرای برنامه‌های مستمر، بومی و کتابخانه‌ای با رویکردهای خلاقانه، در کنار رویدادهای پیشنهادی ملی، مورد تأکید و انتظار است تا از این رهگذر، جریان فرهنگی و ترویجی کتاب‌محور با پوشش حداکثری نیازهای اعضا گسترش یابد.

عنوان رویداد فرهنگی «حسین(ع) زمان خود باش!»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

مؤثرتری در جامعه ایفا کنند. باور ما این است که هر کتاب می‌تواند جرعه یک تغییر باشد، هر گفت‌وگو می‌تواند دریچه‌ای تازه به سوی حقیقت بگشاید و هر یادداشت می‌تواند آغاز یک اندیشه ماندگار شود. از این رو، این رویداد فرصتی است برای تمرین آگاهی، تعهد و مسئولیت؛ گامی کوچک اما مؤثر برای آنکه هر یک از ما بتوانیم در زمانه خود، ادامه‌دهنده راه حق، دانایی و آزادی باشیم.

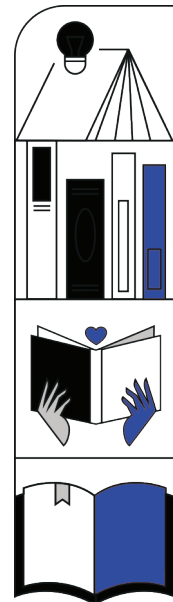
◆ راه‌اندازی «تکیه کتاب»

کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور در ایام محرم، با راه‌اندازی «تکیه کتاب»، به برگزاری آیین‌های سوگواری امام حسین(ع)، فرزندان و یاران باوفای ایشان می‌پردازند. متولی اصلی برگزاری «تکیه کتاب»، نوجوانان عضو کتابخانه‌ها هستند که با هماهنگی مسئول کتابخانه، نسبت به سیاه‌پوش کردن فضای کتابخانه، برنامه‌ریزی و اجرای مراسم عزاداری اقدام می‌کنند. این برنامه‌ها می‌تواند شامل کتاب‌خوانی با محوریت منابع معتبر، مقتل‌خوانی و تاریخ‌خوانی، شعرخوانی، مداحی و

«حسین(ع) زمان خود باش» دعوتی است به آگاهی، مسئولیت‌پذیری و اثرگذاری در دنیایی که هر روز بیش از گذشته به انسان‌های اندیشمند و دغدغه‌مند نیاز دارد. حسین(ع) زمان بودن فقط در شعار و احساس خلاصه نمی‌شود؛ بلکه در شناخت درست، تفکر عمیق و انتخاب آگاهانه مسیر زندگی معنا پیدا می‌کند. کتاب، گفت‌وگو و نوشتن از مهم‌ترین ابزارهایی هستند که انسان را در این مسیر یاری می‌کنند و به او قدرت می‌دهند تا حقیقت را بهتر بشناسد و برای آن قدم بردارد.

مجموعه برنامه‌های «حسین(ع) زمان خود باش» تلاشی است برای پیوند میان فرهنگ عاشورا و فرهنگ دانایی. در این برنامه‌ها، با محوریت کتاب‌خوانی، معرفی کتاب، کارگاه‌ها و گفت‌وگوهای آگاهانش، روایت‌نویسی و تبادل تجربه‌ها، بهره‌مندی از ابزارهای هنری بستری فراهم می‌شود تا شرکت‌کنندگان بتوانند نگاه خود را به مسائل فردی و اجتماعی گسترش دهند و نقش

ادامه صفحه بعد

شبه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

چهارپایه خوانی، راه اندازی دسته‌های سینه‌زنی، هم‌خوانی و اجرای سرودهای محرمی، برپایی نمایشگاه کتاب، قصه‌گویی ویژه کودکان، پذیرایی از عزاداران حسینی و سایر فعالیت‌های متناسب با ایام محرم باشد.

◆ کارگاه آگاهانش «جنگ روایت‌ها» - ویژه کاربران

در جنگ، نخستین هدف دشمن، تخریب ذهنیت، ایجاد ابهام و اثرگذاری بر ادراک عمومی است. واقعه کربلا نیز با نوعی «جنگ روایی» همراه بود؛ روایتی دروغین از سوی جریان یزید در برابر حقیقتی که امام حسین(ع) نمایندگی می‌کرد. در جنگ‌های نوین نیز هدف، بیش از آنکه صرفاً تخریب گسترده، تحمیل هزینه‌های انسانی یا شکست ارتش‌ها باشد، شکست اراده، تضعیف روحیه و دستیابی به برتری ادراکی بر طرف مقابل است.

با توجه به این مهم، می‌توان به نکته‌ای اساسی رسید: پیروزی، در گرو مدیریت روایت‌های رسانه‌ای است. زیرا این روایت‌ها هستند که ادراک عمومی، چه در سطح داخلی و چه در سطح خارجی، را درباره جنگ شکل می‌دهند. برتری در روایت‌ها، به‌منزله برتری در میدان جنگ است و گسترش هر روایت، می‌تواند نشانه‌ای از پیشروی و غلبه همان جبهه در عرصه افکار عمومی باشد.

در همین چارچوب، بیانات رهبر شهید انقلاب اسلامی خطاب به جوانان، مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۱، طرح یک مسئولیت و تکلیف مهم به شمار می‌آید:

«شما روایت کنید حقایق جامعه خودتان و کشور خودتان و انقلابتان را. شما اگر روایت نکنید، دشمن روایت می‌کند؛ شما اگر انقلاب را روایت نکنید، دشمن

روایت می‌کند؛ شما اگر حادثه دفاع مقدس را روایت نکنید، دشمن روایت می‌کند، هر جور دلش می‌خواهد؛ توجیه می‌کند، دروغ می‌گوید آن هم ۱۸۰ درجه خلاف واقع؛ جای ظالم و مظلوم را عوض می‌کند.»

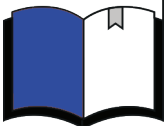
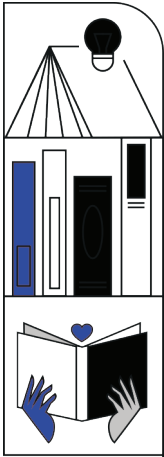
ایشان در همین سخنرانی، با اشاره به مجاهدت‌های حضرت زینب کبری (س)، موضوع «جهاد تبیین» را مورد تأکید قرار می‌دهند:

«آن بزرگوار جهاد تبیین را، جهاد روایت را راه انداخت؛ نگذاشت و فرصت نداد که روایت دشمن از حادثه غلبه پیدا کند. کاری کرد که روایت او بر افکار عمومی غلبه پیدا کند.»

بر این اساس، کارگاه آگاهانش «جنگ روایت‌ها» با هدف آگاهی‌بخشی به مخاطبان و ارتقای توان تحلیل آنان در مواجهه با روایت‌های رسانه‌ای برگزار می‌شود. این کارگاه با دعوت از استادان سواد رسانه‌ای، تاریخ‌نگاران، روایت‌گران، نویسندگان و صاحب‌نظران مرتبط، در کتابخانه‌های عمومی اجرا خواهد شد.

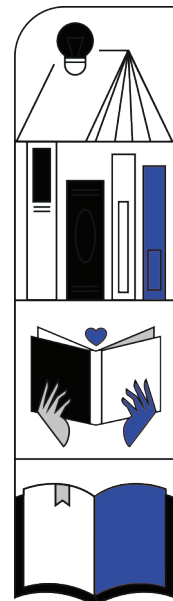
محورهای پیشنهادی این کارگاه عبارت‌اند از:

- مدیریت اخبار جعلی در زمان جنگ؛
- جنگ روانی و شیوه‌های مقابله با آن؛
- الزامات جهاد تبیین؛
- نقش روایت‌گری فردی در شکل‌دهی به افکار عمومی؛
- روان‌شناسی جنگ و تأثیر آن بر جامعه؛
- تحلیل روایت‌های رسانه‌ای و روش‌های تشخیص روایت معتبر از روایت تحریف‌شده.

شیوه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

◆ نشست‌های گفتگو محور ویژه نوجوانان «پاتوق گفتگو»

این نشست‌های گفت‌وگو محور با حضور نوجوانان و با محوریت گرداننده نشست، در کتابخانه‌های عمومی قابل اجراست.

موضوع پیشنهادی این نشست‌ها «در برابر ظلم، سکوت مرگبار است؟» عبارتی است برگرفته از سخنان حضرت زینب(س) و امام حسین(ع) در مواجهه با حاکمیت ظالم. گرداننده گفت‌وگو، با طراحی پرسش‌های چالش‌برانگیز و دوقطبی، زمینه بحث، تبادل نظر و مشارکت فعال نوجوانان را فراهم می‌کند.

جلسات گفت‌وگو را گرداننده‌ای مطلع، آگاه و علاقه‌مند به تعامل با نوجوانان هدایت می‌کند. گرداننده ضمن نظارت بر مسیر گفت‌وگو و حفظ چارچوب بحث، از جهت‌دهی مستقیم به نظرات پرهیز می‌کند و از گفت‌وشنودهای مطرح‌شده نتیجه‌گیری قطعی ارائه نمی‌دهد.

هدف اصلی نشست‌های گفت‌وگو محور ویژه نوجوانان، ترغیب آنان به تفکر، استدلال‌ورزی، بیان دیدگاه، شنود فعال و احترام به تفاوت دیدگاه‌هاست.

◆ مراسم آیینی «تعزیت خورشید»

برگزاری مراسم تعزیه و اجرای مجالس واقعه کربلا در فضای باز کتابخانه‌های عمومی یا نقاط پرتردد و مرکزی شهر، اقدامی فرهنگی و آیینی است که به مناسبت ایام عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین(ع) برگزار می‌شود. حمایت از گروه‌های هنری و آیینی، معرفی نسل جدید شبیه‌خوانان، کشف استعداد‌های هنری نوجوانان،

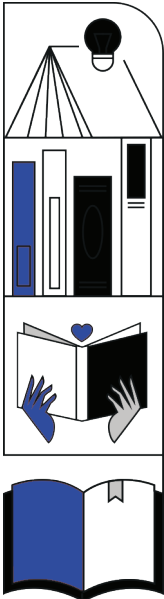
گسترش این هنر آیینی و اقامه عزای حسینی در عرصه‌های هنری، از جمله اهداف این رویداد است.

◆ طرح ملی گردآوری و مستندسازی غذاهای آیینی محرم و صفر «میراث محبوب»

آیین سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و یاران باوفای ایشان، یکی از مهم‌ترین و ماندگارترین آیین‌های فرهنگی و مذهبی ایرانیان است که در طول قرون متمادی، در کنار ابعاد اعتقادی و معنوی خود، مجموعه‌ای ارزشمند از سنت‌ها، آداب و رسوم و میراث فرهنگی جوامع محلی را در دل خود حفظ کرده است. این آیین در مناطق مختلف کشور، متناسب با اقلیم، فرهنگ، سبک زندگی و هویت اقوام ایرانی، جلوه‌هایی متنوع و گاه منحصر به فرد یافته است.

در میان عناصر گوناگون فرهنگ عزاداری، سنت‌های خوراکی و نذری‌ها جایگاهی ویژه دارند. غذا در این آیین، صرفاً خوراک یا ابزاری برای پذیرایی نیست، بلکه بخشی از حافظه جمعی، هویت فرهنگی و تجربه زیسته مردم به شمار می‌آید. نوع غذاها، شیوه پخت، زمان و مناسبت تهیه، نحوه توزیع، ظروف مورد استفاده و باورهای مرتبط با آن‌ها، هر یک بازتابی از فرهنگ و تاریخ جوامع محلی هستند.

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، در راستای رسالت فرهنگی خود و با بهره‌گیری از ظرفیت گسترده کتابخانه‌های عمومی در سراسر کشور، در نظر دارد مجموعه‌ای از روایت‌ها و مستندات مربوط به غذاهای

- آیینی ماه‌های محرم و صفر را از میان جامعه کتابداران و اعضای کتابخانه‌های عمومی گردآوری و ثبت کند.
- حاصل این مشارکت فرهنگی، گامی در جهت حفظ، معرفی و انتقال بخشی از میراث فرهنگی ناملموس ایران اسلامی خواهد بود.
- مواد اولیه و ویژگی‌های متمایز غذا؛
- شیوه طبخ و آماده‌سازی؛
- آداب، رسوم و باورهای مرتبط با تهیه یا توزیع آن؛
- نقش افراد، خانواده‌ها، هیئت‌ها یا گروه‌های مردمی در فرایند تهیه و توزیع؛
- شیوه پذیرایی، ظروف و ابزارهای مورد استفاده؛
- روایت‌ها، خاطرات و نقل‌قول‌های محلی مرتبط با آن سنت خوراکی؛
- جایگاه و کارکرد فرهنگی و اجتماعی آن در جامعه محلی؛
- مستندات تصویری مرتبط با فرایند طبخ، توزیع یا خود غذا.
- ضروری نیست همه جستارها به یک میزان به تمامی موارد فوق بپردازند، اما انتظار می‌رود آثار ارسالی، تصویری جامع و مستند از سنت خوراکی مورد نظر ارائه دهند.

شرایط آثار

۱. آثار باید در قالب جستار روایی تهیه شوند.
۲. حجم هر جستار باید حداقل ۱۵۰۰ کلمه باشد.
۳. متن‌ها باید مبتنی بر مشاهدات میدانی، روایت‌های محلی، گفت‌وگو با مطلعان، منابع معتبر و مستندات قابل استناد تنظیم شوند.
۴. هر اثر باید همراه با مستندات تصویری مرتبط ارائه شود.
۵. تصاویر ارسالی باید از کیفیت و استانداردهای لازم برای

آیینی ماه‌های محرم و صفر را از میان جامعه کتابداران و اعضای کتابخانه‌های عمومی گردآوری و ثبت کند. حاصل این مشارکت فرهنگی، گامی در جهت حفظ، معرفی و انتقال بخشی از میراث فرهنگی ناملموس ایران اسلامی خواهد بود.

جستار روایی چیست؟

منظور از جستار روایی، متنی توصیفی-تحلیلی است که نویسنده در آن، ضمن روایت یک سنت خوراکی مرتبط با آیین‌های محرم و صفر، ابعاد فرهنگی، تاریخی، اجتماعی و آیینی آن را نیز بررسی و مستند کند. جستار صرفاً گزارش، خاطره یا دستور پخت غذا نیست، بلکه روایتی مستند از یک سنت فرهنگی است که با استفاده از مشاهدات میدانی، گفت‌وگو با مطلعان محلی، منابع مکتوب و مستندات تصویری شکل می‌گیرد.

محتوای پیشنهادی جستار

انتظار می‌رود جستارهای ارسالی، متناسب با ظرفیت موضوع، حداکثر موارد زیر را دربرگیرند:

- معرفی غذا یا خوراک آیینی مورد نظر؛
- نام محلی غذا و منطقه یا جامعه‌ای که در آن رواج دارد؛
- پیشینه تاریخی، فرهنگی یا مذهبی آن؛
- مناسبت طبخ و توزیع، مانند تاسوعا، عاشورا، اربعین، شام غریبان و...؛

انتشار برخوردار باشند و اصول حرفه‌ای و ژورنالیستی، از جمله وضوح مناسب، کادربندی صحیح، اصالت تصویر و قابلیت استفاده در محصولات مکتوب و رسانه‌ای را دارا باشند.

۶. در صورت استفاده از منابع مکتوب، اسناد یا پژوهش‌های پیشین، ذکر منبع ضروری است.

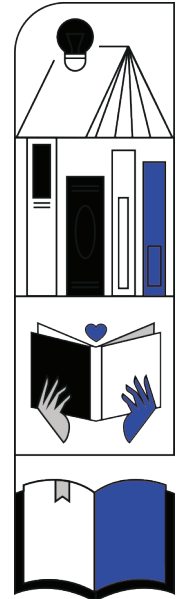
۷. آثار ارسالی نباید پیشتر در قالب کتاب یا مقاله منتشر شده باشند.

◆ نحوه و زمان ارسال آثار

◆ **بهره‌برداری از آثار**

آثار و مستندات گردآوری‌شده پس از بررسی، انتخاب و ساماندهی، در تولید محصولات فرهنگی، پژوهشی و انتشاراتی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور مورد استفاده قرار خواهند گرفت. همچنین نام پدیدآورندگان آثار منتخب در محصولات منتشرشده درج خواهد شد.

نویسندگان جستارها تا پایان تیرماه ۱۴۰۵ فرصت دارند

شبه‌نامه بیسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

عنوان

طرح اوقات فراغت تابستان «کتابخانه»

زمان اجرا

تیر ۱۴۰۵

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

شرح اجرا

پیوستن آنان به جمع پیشگامان ترویج کتاب و فرهنگ فراهم آید.

در نهایت، کتابخانه به مرکز ثقل فعالیت‌های تابستانی تبدیل می‌شود؛ جایی که در آن، «نوجوان و تابستان» در پیوند با کتاب، تجربه‌ای متفاوت، کنشگرانه و ماندگار را رقم می‌زنند.

◆ راه‌اندازی «آکادمی ترویج خواندن»

این آکادمی ویژه توانمندسازی نوجوانان مروج و آفرینشگر در حوزه کتاب و کتابخوانی راه‌اندازی شده است. در این آکادمی، نوجوانان عضو کتابخانه‌های عمومی کشور که اهل مطالعه هستند و به فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی علاقه دارند، شرکت می‌کنند.

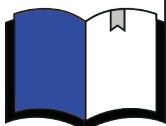
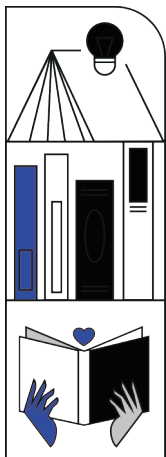
■ دوره «نوجوانان فن‌تاب»

یکی از دوره‌های پیشنهادی این آکادمی «نوجوانان فن‌تاب» است که در آن نوجوانان طرفدار کتاب با فنون تولید محتوای ترویج کتاب آشنا می‌شوند.

طرح تابستانه کتاب با عنوان «کتابخانه» با شعار «تابستان را به یادماندنی کنیم!»، فراتر از برنامه‌ای ساده برای گذران اوقات فراغت، پاسخی به نیاز نسل امروز برای یافتن فضایی پویا، امن و الهام‌بخش است.

تمرکز اصلی این طرح بر نوجوانان است؛ نسلی که فقط به دنبال دریافت اطلاعات نیست، بلکه در پی تجربه‌سازی، معناجویی و نقش‌آفرینی است. در این مسیر، کتابخانه از نقش فضایی سکون‌محور خارج می‌شود و به عنوان «پاتوقی هوشمند و زنده» بازتعریف می‌گردد. مکانی که نوجوان بتواند در آن با اعتماد به نفس، هویت خود را کشف کند و با اشتیاق، آنجا را پاتوق خود بداند.

در این رویکرد، نوجوان نه مخاطبی منفعل، بلکه «کنشگری» فعال در فرایند یادگیری و فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی است. بر همین اساس، تلاش می‌شود با اجرای برنامه‌های متنوع، از ظرفیت‌های فکری و توانمندی‌های عملی نوجوانان بهره گرفته شود و زمینه

تصویربرداری موبایلی و تولید محتوای صوتی طراحی شده است.

نوجوانان پس از پایان این دوره آموزشی، به عنوان نخستین گروه اعضای فعال «آکادمی ترویج خواندن» و مروجان نوجوان کتاب، با هدایت مربی یا منتور، به تولید مستمر محتوای ترویجی برای کتابخانه‌های عمومی خواهند پرداخت. این فعالیت‌ها با بهره‌مندی از امکانات نهاد، از جمله استودیوهای تولید محتوا، ساختکده‌ها، باشگاه‌های کتاب‌خوانی، خانه‌های علم و فناوری، کتابخانه‌ها، منابع مطالعاتی و سایر ظرفیت‌های موجود انجام می‌شود.

محتوای برگزیده، علاوه بر انتشار در بسترهای مجازی در اختیار نهاد، در نشریه الکترونیکی - مکتوب نهاد نیز منتشر خواهد شد و برای پدیدآورندگان آن‌ها، حق تألیف در نظر گرفته می‌شود.

سرفصل‌های آموزشی

۱- مهندسی متن (آموزش فنون خلاصه‌نویسی و معرفی کتاب)

- تکنیک‌های خواندن فعال: چطور هنگام مطالعه، نکات کلیدی را یادداشت کنیم؟

- هنر خلاصه‌سازی: تبدیل ۵۰ صفحه به ۵ پاراگراف بدون از دست دادن معنا.

- ساختار معرفی کتاب: یادگیری فرمول «قلاب، بدنه و نتیجه» (چطور در ۱۰ ثانیه اول مخاطب را میخکوب کنیم؟)

- تکنیک بازآفرینی: چگونه داستان کتاب را با کلمات خودمان بازگو کنیم (نه کپی‌برداری از پشت جلد).

- فراتر از خلاصه داستان: چطور از خلاصه کردن کتاب فراتر برویم و «تجربه خواندن» را روایت کنیم؟ (چرا باید این کتاب را بخوانید؟)

مراحل انتخاب نوجوانان دوره «فن‌تاب»

- اعلام فراخوان عضویت در آکادمی ترویج خواندن، از سوی اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان‌ها

- اعلام ویژگی‌های نوجوانان متقاضی عضویت در آکادمی شامل: کتابخوان بودن، عضویت در کتابخانه‌های عمومی، علاقه‌مند به فعالیت‌های ترویجی و فرهنگی - ثبت‌نام اولیه نوجوانان (دختر و پسر) ۱۳ تا ۱۷ سال برای عضویت در آکادمی

- ارائه فرم ثبت‌نام برای متقاضیان و لزوم تکمیل کامل آن

- جمع‌بندی فرم‌های درخواست عضویت و پایش اولیه براساس فرم ثبت‌نام توسط دبیرخانه استانی

- انتخاب اولیه نوجوانان برای شرکت در مصاحبه حضوری

- تشکیل جلسه مصاحبه ورودی آکادمی با حضور

مدرسان دوره و نوجوانان متقاضی (به صورت حضوری)

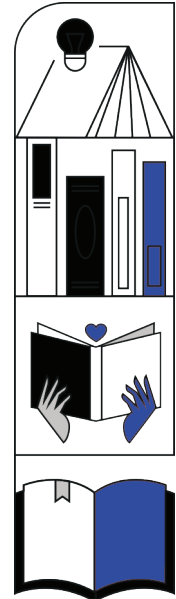
- انتخاب نهایی ۲۰ تا ۳۰ نوجوان برای کسب «بورسیه» شرکت در این دوره آموزشی (تعداد نوجوانان به تدبیر دبیرخانه متغیر است)

این دوره با محوریت تولید محتوای ترویجی - رسانه‌ای مبتنی بر کتاب و بازیکرد عبور از روش‌های سنتی، از جمله

اکتفا به خواندن صرف، برگزار می‌شود. هدف اصلی دوره، تبدیل نوجوان از «خواننده» به «خواننده - تولیدکننده»

است؛ به گونه‌ای که نوجوانان از مصرف‌کنندگان صرف محتوا، به سمت تولیدکنندگان فعال محتوای کتاب‌محور حرکت کنند.

بسته مهارتی این آکادمی، با محوریت آموزش فنون معرفی کتاب، فن بیان، طراحی گرافیک، روایتگری کتاب، عکاسی و

- تکنیک‌های ضبط صدا با امکانات موجود
- تدوین و صداگذاری
- نحوه انتشار در پلتفرم‌های تخصصی پادکست

۵- روایتگری کتاب (آموزش فنون روایت محتوایی)

- زیربنای روایت (هنر قصه و روایتگری)
- از کتاب به محتوا (استخراج روایت از متن)
- تولید محتوا (هنر بلاگری و رسانه)
- بازاریابی و برندسازی شخصی (اقتصاد کتاب)

۶- عکس و تصویر موبایلی (آموزش فنون تصویرسازی با موبایل)

- آشنایی با اصول عکاسی با موبایل
- آشنایی با سبک‌های مختلف عکاسی
- ایده‌یابی مرتبط با موضوعات مختلف، از جمله کتاب و کتاب‌خوانی
- آشنایی با اصول عکاسی مقدماتی با دوربین
- آشنایی با اصول فیلمبرداری
- آموزش فتو رمان
- آشنایی با نرم افزار ویرایش عکس در موبایل

◆ دوره «سفیران نوجوان»

دوره «سفیران نوجوان» با هدف شناسایی، توانمندسازی و تربیت نوجوانان مستعد به‌عنوان مروجان کتاب و کنشگران فرهنگی کتابخانه‌ها برگزار می‌شود. این دوره با تکیه بر رویکرد «یادگیری هم‌تا به هم‌تا» و بهره‌گیری از شیوه‌های بازی‌وارسازی، تلاش دارد نوجوانان را از مخاطبان صرف برنامه‌های کتابخانه‌ای، به اعضای فعال، خلاق و اثرگذار در ترویج کتاب‌خوانی تبدیل کند.

در این دوره، نوجوانان در قالب گروه‌های کوچک و با

۲- قدرت بیان (آموزش فن بیان و ارائه)

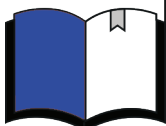
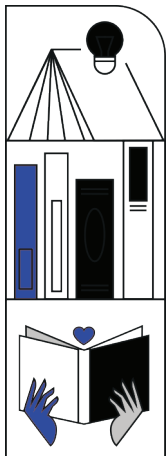
- ارزیابی اولیه صدای فراگیران
- تمرکز بر فن بیان و وضوح گفتار
- آموزش تنفس حرفه‌ای در گویندگی
- ریتم، سرعت و مکث‌های استراتژیک در بیان
- لحن‌سازی در روایت
- شخصیت‌سازی صوتی در داستان
- تحلیل متنی و روایت اثربخش داستان

۳- طراحی بصری (تولید محتوای گرافیکی)

- اصول گرافیکی مقدماتی: ترکیب‌بندی، انتخاب رنگ‌های مکمل و فونت‌های خوانا.
- کار با ابزارهای دیجیتال ساده: آموزش کار با اپلیکیشن‌های کاربردی برای طراحی سریع.
- سلسله‌مراتب اطلاعات: چطور عنوان کتاب، نام نویسنده و تصویر اصلی را در طرح جاگذاری کنیم که چشم مخاطب گیج نشود.
- انتخاب المان‌های نمادین: چگونه با یک تصویر، حس درون کتاب را منتقل کنیم؟

۴- تولید دیجیتال (آموزش فنون تولید محتوا با ابزارهای صوتی)

- آشنایی با پادکست و انواع آن
- دلپذیرنویسی (نوشتن برای تولید محتوا صوتی)
- طراحی محتوا
- دلپذیرخوانی

◆ دوره‌های ویژه آموزش کاربران در فصل تابستان «تابستان تعطیل نیست!»

طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های آموزشی ویژه تابستان ۱۴۰۵ برای اعضای کتابخانه‌های عمومی (کاربران) در گروه‌های سنی مختلف (کودک؛ نوجوان؛ بزرگسال) با محوریت آموزش‌های کاربردی، کوتاه با چشم‌انداز یادگیری مهارت، کسب درآمد و راه‌اندازی کسب و کارهای کوچک. آموزش کاربران در کتابخانه‌های عمومی در ۴ عرصه «دین و اخلاق»، «اجتماعی و فرهنگی»، «ادب و هنر» و «مهارت‌های عمومی و کاربردی» طراحی شده است. در این دسته‌بندی، هر عرصه به چند گروه و هر گروه به چند زیرگروه تفکیک می‌شود و محور موضوعی زیرگروه‌های تدوین شده به شکلی است که قابلیت طراحی چندین دوره آموزشی را دارد. هر دوره نیز براساس «طرح درس» مدون، فرایند آموزشی را تعریف می‌کند. دوره‌های آموزش طراحی شده در کتابخانه‌های عمومی یکی از قالب‌های «حضور»، «غیرحضور»، «برخط» و «کارگاهی» برگزار می‌شود.

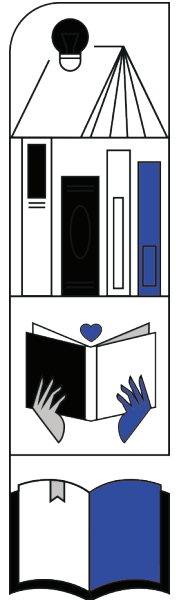
◆ اردوی ترویجی کتابخانه‌های سیار «من همیار کتابم!»

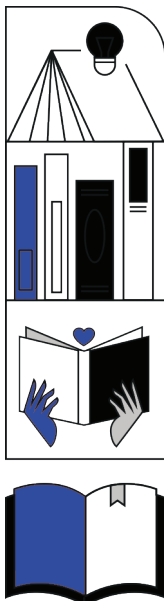
اردوی ترویجی «من همیار کتابم!» ویژه نوجوانان فعال عضو کتابخانه‌های عمومی برگزار می‌شود؛ نوجوانانی که به فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی در حوزه کتاب و کتاب‌خوانی علاقه‌مندند و آمادگی مشارکت در فعالیت‌های میدانی را دارند. فراخوان این اردو از سوی ادارات کل کتابخانه‌های عمومی استان‌های دارای ناوگان کتابخانه سیار منتشر می‌شود. ثبت‌نام علاقه‌مندان و انتخاب نوجوانان به‌عنوان «همیار کتاب»، از سوی کتابخانه‌های عمومی و با نظر مسئول

هدایت مربی یا منتور، مهارت‌هایی چون کشف علاقه‌های مطالعاتی، معرفی خلاقانه کتاب، فن بیان و ارتباط مؤثر، تولید محتوای دیجیتال کتاب‌محور، سواد رسانه‌ای، روایتگری، کار گروهی و طراحی رویدادهای خُرد کتاب‌محور را فرامی‌گیرند. نقش مربی در این فرایند، نه آموزش مستقیم و یک‌سویه، بلکه تسهیل‌گری، هدایت گفت‌وگو، ایجاد انگیزه و کمک به نوجوانان برای کشف توانمندی‌های فردی و گروهی خود است.

ساختار آموزشی دوره به‌صورت کارگاهی و تجربه‌محور طراحی می‌شود و می‌تواند شامل بخش‌هایی مانند هویت‌سازی مطالعاتی و کشف لذت خواندن، آموزش فن بیان و معرفی کتاب، تولید محتوای رسانه‌ای با تلفن همراه، آشنایی با اصول زیست امن در فضای مجازی، طراحی پویش‌ها و رویدادهای کتاب‌محور و اجرای فعالیت‌های میدانی در کتابخانه یا مدرسه باشد.

در پایان دوره، نوجوانان شرکت‌کننده با اجرای پروژه‌های عملی، از جمله معرفی کتاب، تولید محتوای کوتاه رسانه‌ای، برگزاری حلقه‌های گفت‌وگو، طراحی برنامه‌های کتاب‌محور و مشارکت در فعالیت‌های ترویجی کتابخانه، به‌عنوان «سفیران نوجوان کتاب» شناخته می‌شوند و می‌توانند در طول سال تحصیلی، در کنار کتابداران و مربیان، در شبکه‌سازی فرهنگی، جذب همسالان و گسترش فعالیت‌های کتاب‌خوانی در کتابخانه‌ها و مدارس نقش آفرینی کنند.

شبه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

همراه است که تابستان آن‌ها را متفاوت می‌کند.

- ۱- با تابستان هم قرار شو که امسال چند تا کتاب بخوانی؟
- ۲- با تابستان هم قرار شو که امسال چند تا کتاب از کتابخانه امانت بگیری؟
- ۳- با تابستان هم قرار شو که امسال چند تا کتاب معرفی کنی؟
- ۴- با تابستان هم قرار شو که تجربه خواندن چند تا از کتاب‌هایی را که تا حالا خواندی منتشر کنی؟
- ۵- با تابستان هم قرار شو که از کتاب‌هایی که تا حالا خواندی چند تا خلاصه کتاب بنویسی؟
- ۶- با تابستان هم قرار شو که امسال یک یا چند نفر را کتابخوان کنی؟
- ۷- با تابستان هم قرار شو که امسال یک یا چند نفر را عضو فعال کتابخانه کنی؟
- ۸- با تابستان هم قرار شو که امسال چطوری نتیجه چند تا از کتاب‌هایی را که خواندی در زندگی‌ات به کار بگیری؟

مراحل هم قرار شدن نوجوانان با تابستان

- ۱- حضور در مراسم «قرار من و تابستان!»، در این مراسم نوجوانان با حضور در کتابخانه، فرم «هم‌قرار شدن با تابستان» را به‌طور دقیق تکمیل کرده و بدون هیچ اجبار، معذوریت و محدودیتی، برای ۸ بند ذکر شده در بالا، تعداد و روش دستیابی به نتیجه را با عنوان «نقطه هدف» تعیین می‌کنند و در فهرست «هم‌قراران با تابستان» جای می‌گیرند.
- ۲- هم‌قراران با تابستان، پس از تکمیل فرم به عضویت کانالی به همین نام در یکی از پیام‌رسان‌های داخلی با مدیریت «مربی» درمی‌آیند.
- ۳- در این کانال به‌صورت روزانه پیام‌های انگیزشی، یادآوری قول و قرارهای تابستان و روش‌هایی برای تسهیل و تسریع

کتابخانه انجام خواهد شد.

در این طرح، از نوجوانان ۱۳ تا ۱۷ سال عضو کتابخانه که کتاب‌خوان، علاقه‌مند و آشنا با فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی هستند، دعوت می‌شود تا به‌عنوان «همیار کتاب»، کتابخانه‌های سیار را در نقاط خدمت تعیین‌شده همراهی کنند. این همراهی با هدف ارائه فعالیت‌های میدانی ویژه کودکان و نوجوانان مناطق روستایی انجام می‌شود و می‌تواند شامل امانت کتاب، کتاب‌خوانی، قصه‌گویی، نقاشی، کاردستی، بازی، سرگرمی و سایر برنامه‌های متناسب با مخاطبان باشد.

نوجوان «همیار کتاب» بر اساس زمان‌بندی تعیین‌شده، همراه با کتابدار در روستاهای محل خدمت کتابخانه سیار حضور می‌یابد و در چارچوب شرح وظایف مشخص، در ارائه خدمات فرهنگی و ترویجی مشارکت می‌کند.

رعایت تمامی مقررات اردویی، از جمله بیمه، دریافت رضایت‌نامه والدین، تعریف دقیق شرح وظایف «همیار کتاب» و کتابدار، تعیین ساعت مناسب رفت و برگشت، تأمین ایمنی نوجوانان و نظارت مستمر کتابدار، مورد تأکید است.

◆ چالش «قرار من و تابستان!»

این رویداد ویژه نوجوانان عضو کتابخانه‌های عمومی برگزار می‌شود. در این رویداد که در چند مرحله اجرا می‌شود، نوجوانان بدون هیچ محدودیت و اجباری، با تابستان هم‌قراری شوند!

قول و قرار نوجوانان در طول ۳ ماه تابستان در بستر مجازی و حقیقی در رفت و آمد به کتابخانه و با کنش و اقداماتی

«طرح تابستانه کتاب» با معرفی و تقدیر از برندگان چالش برگزار می‌شود.

◆ نشست‌های جمعی گفتگو محور نوجوانان «پاتوق گفت و گو»

این پاتوق با برگزاری نشست‌های گفتگو محور هفتگی ویژه نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال در کتابخانه‌های عمومی، تابستان امسال را برای اعضای نوجوان کتابخانه‌ها پررونق‌تر خواهد کرد.

در این نشست‌های گفتگو محور، موضوعات چالشی برگرفته از نظام مسائل نوجوانان به پیشنهاد خودشان تعیین می‌شود و با هدایت «گرداننده» و تعیین سوالات دو یا چند قطبی مسیر بحث و تبادل نظر ایجاد می‌شود. برای تداوم استمرار و نظم جلسات هفتگی، مطلوب است روز و ساعت ثابتی برای «پاتوق گفت و گو» در کتابخانه‌ها تعیین شود و موضوع هر جلسه بعدی با همفکری اعضای پاتوق انتخاب گردد.

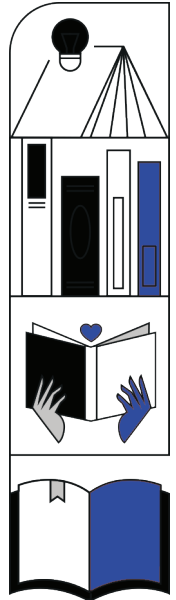
رسیدن به «نقطه هدف» از سوی «مربی» منتشر می‌شود. ۴- هم‌قراران با تابستان باید به صورت روزانه، گزارشی از اقدامات خود در مسیر دستیابی به «نقطه هدف»، برای مربی ارسال کنند.

۵- هم‌قراران با تابستان باید به صورت هفتگی، با حضور در کتابخانه گزارشی از اقدامات خود در مسیر دستیابی به «نقطه هدف» برای مربی ارائه دهند.

۶- امکان انتشار تجربه خواندن، معرفی کتاب‌ها و تمام محتواهای ترویجی «هم‌قراران تابستان» در شبکه مجازی کتابخوانان برای تولیدات مورد تایید محفوظ است.

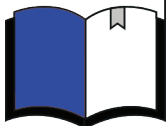
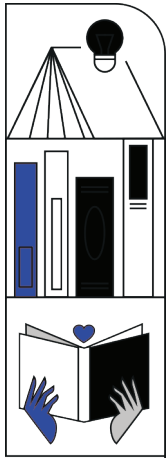
۷- نوجوانان در پایان هر ماه (تیر و مرداد)، در جلسه‌ای با حضور تمامی هم‌قراران تابستان، در کتابخانه دور هم جمع می‌شوند و روند دستیابی به «نقطه هدف» خود را مورد بررسی و چالش قرار می‌دهند و تجربیات سخت و آسان خود را در راه رسیدن به هدف، با هم به اشتراک می‌گذارند.

۸- نشست پایانی این چالش در آخر شهریور، در اختتامیه

کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵
شبه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی

شبهه نامه بسنه برنامهاى ترويجى - فرهنگى
کتابخانه‌هاى عمومى کشور - تير - ۱۴۰۵

عنوان

طرح ملی بزرگداشت صائب تبریزی
«از صائب چه بخوانیم؟!»

محل اجرا

زمان اجرا

بستر فضای مجازی
کتابخانه‌های عمومی کشور

۸ تا ۱۲ تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

جایگاه صائب، اهمیت سبک هندی و لزوم انس با تکبیت‌های صائب.

♦ **بخش آموزشی «چگونه صائب بخوانیم؟» (شماره ۲):**
تولید محتوای تخصصی-ترویجی برای آموزش خوانش صحیح اشعار، درک استعاره‌های مرکب و آشنایی با «نازکی‌خیالی»های مخصوص صائب.

♦ **سیر مطالعاتی «ورود به دنیای صائب و سبک هندی»:** تدوین فهرست نظام‌مند از منابع برتر، از تصحیح‌های معتبر دیوان تا شرح‌های کاربردی، برای هدایت مطالعاتی اعضا از سطح مبتدی تا تخصصی.

♦ **مرور کتاب:** مرور کتاب «صائب تبریزی» اثر یوسف علیخانی، جهت آشنایی سریع و جذاب با زندگی و زمانه شاعر.

صائب تبریزی، غزل‌سرای برجسته و نماینده تام و تمام «سبک هندی»، از جمله شاعرانی است که پیوند عمیقی میان حکمت عامیانه، اخلاق و تخیل شگرف برقرار کرده است. این طرح با هدف بازشناسی اندیشه صائب و تسهیل مواجهه مخاطب (به‌ویژه نسل جوان) با پیچیدگی‌های سبک هندی در بستر فضای مجازی طراحی شده است.

ستاد مرکزی نهاد، جهت حفظ غنای علمی و بصری، محتواهای زیر را تولید و جهت بهره‌برداری در اختیار تمامی کتابخانه‌ها قرار می‌دهد:

♦ **بخش «به پیشنهاد آقا»:** تدوین یادداشت دبیرکل محترم بر اساس بیانات و توصیه‌های رهبر شهید درباره

◆ **نمایشگاه مجازی کتاب:** معرفی فیزیکی منابع موجود در مخزن کتابخانه که در «سیر مطالعاتی ستاد» به آن‌ها اشاره شده است در قالب نمایشگاه کتابخانه‌ای.

◆ **تسهیل‌گری در گفت‌وگو:** طرح پرسش از متن کتاب یوسف علیخانی یا اشعار صائب در بسترهای مجازی جهت ایجاد تعامل با اعضا.

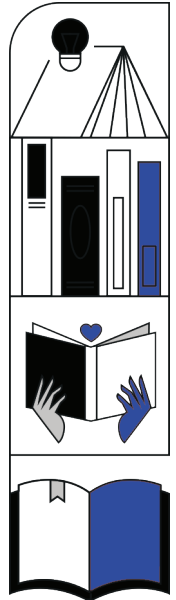
◆ **خروجی مورد انتظار**
انتظار می‌رود با اجرای این مدل (تولید حرفه‌ای در ستاد و ترویج حداکثری در کتابخانه)، از پراکنده‌گویی در فضای مجازی جلوگیری شده و یک موج فرهنگی منسجم جهت آشنایی با میراث ادبی سبک هندی در سطح کشور ایجاد گردد.

◆ **وظایف اجرایی و ترویجی کتابخانه‌ها**

کتابخانه‌های عمومی کشور موظفاند با استفاده از «بسته محتوایی ستاد»، عملیات ترویجی زیر را در بسترهای مجازی و محیطی اجرا کنند:

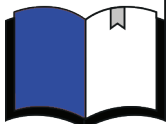
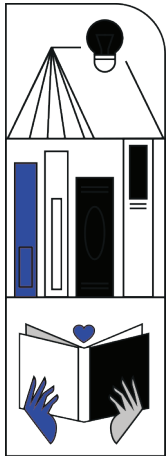
◆ **انتشار هوشمند:** بازنشر محتواهای ارسالی در کانال‌ها و گروه‌های مجازی کتابخانه (بله، ای‌تا، شاد و...) با زمان‌بندی دقیق در روز ۱۰ تیرماه. (بسته محتوایی در هفته اول تیر ارسال خواهد شد)

◆ **جریان‌سازی محلی:** استفاده از تک‌بیت‌های ارسالی در قالب «فوتو-کامنت» یا استوری‌های روزانه جهت درگیر کردن ذهن مخاطب نوجوان با مضامین اخلاقی صائب.

شبه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

عنوان محفل ادبی «صائب نازک سخن»

محل اجرا

کتابخانه های عمومی کشور

زمان اجرا

۱۰ تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

که او را به شاعر کثیرالشعر بدل کرده است. آثار او به جز حدود ۴ هزار بیت قصیده و یک مثنوی کوتاه و ناقص به نام «قندهارنامه»، همگی در قالب غزل است. او به جز زبان فارسی ۱۷ غزل ترکی آذربایجانی به زبان مادری خود نیز دارد.

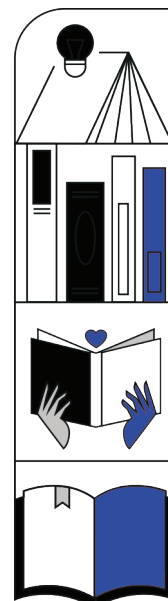
غزلسرایی، غزل خوانی و خوانش سروده های جدید با اقتراح از تک بیت های معروف صائب تبریزی، محور موضوعی این محفل ادبی است که به یاد این شاعر غزل سرا برگزار می شود.

همچنین، کتابخانه های عمومی می توانند از قرائت تعدادی از غزل های صائب توسط شاعران شاخص و دبیران محافل ادبی، یک مجله صوتی تولید و در بسترهای مجازی منتشر کنند.

محافل ادبی کتابخانه های عمومی به مناسبت بزرگداشت صائب تبریزی؛ شاعر ایرانی قرن ۱۱ هجری و معروف ترین شاعر عصر صفویه، با حضور اعضا و علاقه مندان برگزار می شود.

صائب تبریزی، سبکی را به کمال رساند که چند سده پس از او، سبک هندی نامیده شد. نازکی خیال، لطافت اندیشه، مضمون سازی های ظریف، معنی های بیگانه و باریک در شعر وی دیده می شود. ابیات غزلیات وی، استقلال معنایی دارند و در یک غزل از چندین موضوع سخن گفته است. شمار اشعار صائب بین ۶۰ هزار تا ۱۲۰ هزار بیت است.

عنوان

نشست‌های کتاب‌خوانی
«تاریخ‌خوانی و اسطوره‌شناسی»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

از ۱۱۰۰ کتابخانه، فرصت مغتنمی است برای خوانش و روایت تاریخ ایران باستان در فضای کتابخانه‌های عمومی.

نشست‌های سراسری کتابخوانی با محوریت «تاریخ‌خوانی» و «اسطوره‌شناسی» به مناسبت بزرگداشت آرش کمانگیر به دبیری اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه در کتابخانه‌های عمومی برگزار می‌شود.

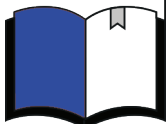
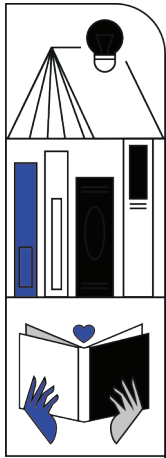
در این نشست‌ها علاقمندان به مباحث تاریخی ضمن خوانش کتاب به تولید محتوای ترویجی در حوزه تاریخ کهن و پرشکوه ایران زمین، اسطوره‌های ایرانی، سلحشوری و دلآوری ایرانیان با محوریت محتوای کتاب می‌پردازند.

آثار ترویجی تولید شده در بازه زمانی مقرر به اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه ارسال می‌شود و پس از بررسی ضمن معرفی برگزیدگان، آثار آنان در شبکه مجازی کتابخوانان منتشر خواهد شد.

مجموعه چهارجلدی «تاریخ مصور ایران باستان» روایتی نو و متفاوت از تاریخ کهن و پرشکوه ایران زمین ارائه می‌دهد. این مجموعه که با همکاری گروهی از نویسندگان در انتشارات سایان منتشر شده، برای نخستین بار صدها چهره، بنا و شهرهای ایران باستان را بازسازی و بازنمایی کرده است. در این کتاب، سیر خطی تاریخ سیاسی ایران دنبال می‌شود و در کنار آن، به تحولات اجتماعی و فرهنگی هر دوره نیز پرداخته شده است.

آنچه این مجموعه را برجسته می‌کند، تصاویر حرفه‌ای و بازسازی‌شده‌ی آرامگاه‌ها و آثار باستانی است که مفاهیم دوره‌های مختلف تاریخی را برای مخاطبان غیرمتخصص و علاقه‌مند قابل فهم و ملموس کرده است.

اضافه شدن این مجموعه چهارجلدی به منابع بیش

عنوان پویش «باید برخاست»

محل اجرا

محل برگزاری مراسم

زمان اجرا

۱۳ تا ۱۹ تیر ۱۴۰۵

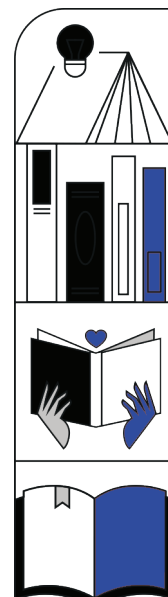
شرح اجرا

شهید انقلاب رادر قالب‌های صوتی و پادکست، عکس و فیلم، نماهنگ، هنرهای تجسمی و گرافیک، شعر و متن ادبی، روایت، دلنوشته، خاطره و... ثبت، تولید و جهت اشتراک‌گذاری همراه با مشخصات فردی (نام و نام خانوادگی/ سن/ استان/ شهر/ کتابخانه) به ادمین کانال‌های استانی کتابخانه‌های عمومی ارسال کنند.

از میان محتوای تولیدی استان‌ها، آثار منتخب در «شبکه مجازی کتابخوانان» منتشر خواهد شد.

در صورت برگزاری مراسم وداع، تشییع و خاکسپاری رهبر شهید انقلاب، اعضای کتابخانه‌ها، محافل ادبی، جمع‌های قرآنی، نشست‌های کتابخوانی، شاهنامه‌خوانی، مدرسان و مربیان آموزش کاربران، کودکان و نوجوانان، کتابداران و تمامی همکاران نهاد می‌توانند تجربیات و احساسات فردی و مشاهدات جمعی خود از آیین وداع، تشییع و خاکسپاری رهبر

شبه‌نامه بسته برای مه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

عنوان رویداد فرهنگی «سر این قلم سلامت...»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

برپایی نمایشگاهی از دیگر آثار ایشان، اتخاذ تدابیری برای دعوت از نویسندگان محبوب و مورد علاقه اعضای کتابخانه و برگزاری نشست‌های صمیمانه و دیدار با اعضا در کتابخانه، دعوت از دیگر چهره‌های ادبی، خانواده و دوستان این نویسندگان به منظور خاطره‌گویی و توصیف روایی از زندگی شخصی و حرفه‌ای ایشان، پرسش و پاسخ با حضور نوقلمان به منظور بیان تجربه و... از جمله بخش‌های این آیین خواهد بود.

به مناسبت روز قلم، آیین تقدیر از «صاحب قلمان» کتابخانه‌های عمومی؛ نویسندگان، مترجمان و شاعرانی که آثارشان جزء پرامن‌ترین منابع کتابخانه بوده است، با دعوت از چهره‌های فرهنگی و ادبی، ناشران، فعالان حوزه کتاب، نوقلمان و اعضای فعال کتابخانه برگزار می‌شود.

عنوان پویش «من و کتاب مورد علاقه‌ام!»

زمان اجرا

۲۰ تا ۲۳ تیر ۱۴۰۵

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

شرح اجرا

از شما تصویر بگیرید.

۴- به انتخاب مناسب کادر، زاویه دوربین، کیفیت نور، تصویر و صدا دقت کنید.

۵- اگر تصویر جلد کتاب را نیز نشان دهید، معرفی شما جذابتر خواهد بود.

۶- حداکثر زمان فیلم موبایلی شما، ۳ دقیقه است.

۷- در معرفی خود، ذکر عنوان کامل کتاب، نام نویسنده، مترجم و ناشر را فراموش نکنید.

۸- برای اینکه دوستانتان را به خواندن این کتاب بیشتر ترغیب کنید، دلایلتان برای معرفی این کتاب را نیز بگویید.

۹- فیلم‌های تولیدی خود را همراه با مشخصات فردی (نام و نام خانوادگی/ سن/ استان/ شهر/ کتابخانه) برای ادمین کانال کتابخانه عمومی استان یا برای مسئول کتابخانه‌ای که عضو هستید، ارسال کنید.

۱۰- فیلم‌های تولیدی خود را با هشتگ عنوان پویش #من_و_کتاب_مورد_علاقه_ام در شبکه‌های مجازی شخصی منتشر کنید.

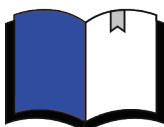
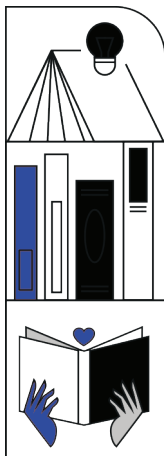
این پویش به مناسبت ۱۸ تیر، روز ملی ادبیات کودک و نوجوان همزمان با سالروز درگذشت مهدی آذریزدی؛ نویسنده ایرانی، برگزار می‌شود.

بهترین فیلم‌های موبایلی تولیدی از سوی کارشناسان فرهنگی استان‌ها برای انتشار در شبکه مجازی کتابخوانان، ارسال می‌شود و از سوی اداره کل کتابخانه‌های استان نیز مورد تقدیر قرار می‌گیرد. در این پویش کودکان و نوجوانان عضو کتابخانه‌های عمومی (گروه سنی ۴ تا ۱۸ سال)، در قالب فیلم موبایلی حداکثر ۳ دقیقه‌ای، کتاب مورد علاقه خود را معرفی می‌کنند و لازم است در این معرفی کتاب، موارد زیر را رعایت نمایند:

۱- گوشی خود را به صورت افقی نگه دارید.

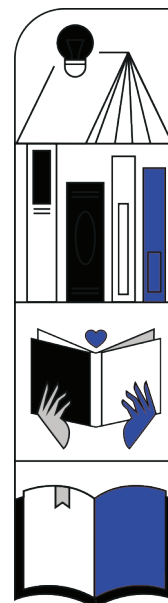
۲- اگر از دوربین سلفی استفاده می‌کنید، حواستان به کادربندی مناسب تصویر باشد.

۳- می‌توانید از شخص دیگری بخواهید تا با موبایل

شبهه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

عنوان رویداد علمی «خوارزمی؛ الگوریتمیک ایرانی!»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

۲۰ تا ۲۳ تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

◆ کارگاه مهارتی «ریاضی به زبان خودمانی!»

عنوان کارگاهی است که با حضور مدرسان علم ریاضی و بازی‌سازان با موضوع نقش «علم ریاضیات و جبر» در زندگی برگزار می‌شود.

ویژگی خاص این کارگاه، تخصصی نبودن، سرفصل‌های کاربردی، بازی‌محور و ساده بودن آن است که ویژه مخاطبان و اعضای کتابخانه‌های عمومی طراحی شده است.

به هر بخش زندگی نگاه کنید، می‌توانید تأثیر ریاضیات را در آن ببینید. از چیزهای ساده گرفته تا پیچیده، ریاضی در جای‌جای زندگی ما نفوذ کرده است. اگرچه ممکن است همیشه آشکار نباشد، اما ریاضیات نقش مهمی در شکل‌دهی تجربیات ما ایفا می‌کنند و ما را قادر می‌سازند تا با اعتماد به نفس و شایستگی در جهان حرکت کنیم.

مدیریت امور مالی، آشپزی، ورزش و بازی، علم و فناوری، پیمایش در جهان، تصمیم‌گیری آگاهانه، خلاقیت و

ابوجعفر محمد بن موسی خوارزمی، ریاضی‌دان، ستاره‌شناس، جغرافی‌دان، فیلسوف و مورخ نامداری است که در دوران خلفای عباسی (از هارون الرشید تا متوکل) می‌زیست. وی بخش عمده عمر خود را در بغداد و به عنوان یکی از اعضای شاخص «دارالحکمه» سپری کرد. شهرت اصلی او در حوزه ریاضیات، به‌ویژه دانش «جبر» است که سبب شده او را به‌عنوان «پدر علم جبر» بشناسند؛ تا جایی که دانشگاه خوارزمی تهران، به‌عنوان یکی از برترین دانشگاه‌های ایران، به افتخار وی نام‌گذاری شده است.

رویداد علمی «خوارزمی؛ الگوریتمیک ایرانی!» در قالب نشست‌های عمومی و کارگاه‌های تجربی با محوریت علوم مورد تمرکز این دانشمند بزرگ ایرانی، به شرح زیر برگزار می‌شود:

◆ نشست‌های گفتمانی و نقشه‌خوانی جغرافیای

ایران

«یک لوکیشن خاص!»

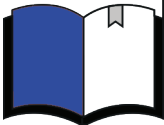
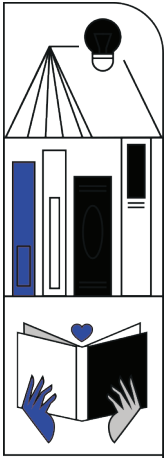
ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد خود، در قلب نقشه‌های بین‌المللی قرار دارد. این کشور با واقع شدن در جنوب غرب آسیا و دسترسی به دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان، به عنوان یک پل مهم برای تعاملات تجاری و انرژی بین شرق و غرب عمل می‌کند. این موقعیت، که همچنین به آن موقعیت استراتژیک ژئوپلیتیکی می‌گویند، ایران را به یکی از بازیگران کلیدی در منطقه و جهان تبدیل کرده است. موقعیت جغرافیایی و منابع طبیعی ایران، نقش بسزایی در تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی و نظامی آن ایفا می‌کند. این کشور، با داشتن چهارمین ذخایر نفتی و دومین ذخایر گاز طبیعی جهان، به یکی از مراکز انرژی جهان تبدیل شده است. از این رو بررسی دقیق موقعیت استراتژیک ایران، اهمیت مناطق حساس مانند تنگه هرمز، دریای خزر و نقش این کشور در مدیریت منابع انرژی بین‌المللی اهمیت وافر در قدرت ایران دارد.

در نشست گفتمانی «جغرافیای ایران» که به بهانه مورخ و جغرافی‌دان بودن خوارزمی برگزار می‌شود، شرکت‌کنندگان در حضور کارشناسان حوزه تاریخ و جغرافیا، ضمن تجربه نقشه‌خوانی با جغرافیای خاص و استراتژیک ایران که دلیل بسیاری از جنگ‌ها و تجاوزات دور و نزدیک بوده است، آشنا می‌شوند.

حل مساله، مهارت‌های ارتباطی، نظم و زیبایی، تفکر انتقادی، یادگیری مادام‌العمر، ذهنیت رشد و تاب‌آوری از جمله کاربردهای ریاضی در زندگی روزمره است. براین اساس شرکت‌کنندگان در این کارگاه مهارتی، شاید برای اولین بار با جذابیت‌های ریاضی مواجه می‌شوند و به لمس ریاضی در زندگی می‌پردازند. بازی و ریاضی، تعریف ساده از معادلات سخت، ریاضی و چیدمان ذهنی، ارتباطات انسانی با هوش ریاضی و... از جمله سرفصل‌های این کارگاه مهارتی است که تجربه متفاوتی را برای مخاطبان بی‌علاقه به ریاضی هم، رقم خواهد زد.

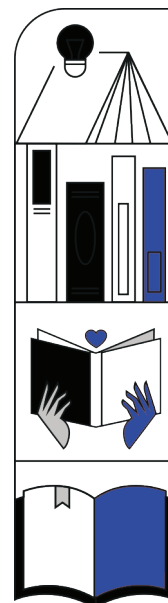
◆ تجربه ناب رصد آسمانی «در آغوش ستاره‌ها!»

به افتخار ستاره‌شناس بودن «خوارزمی بزرگ»، شرکت‌کنندگان در این رویداد علمی، رصد ستاره‌ها و اجرام آسمانی را تجربه می‌کنند. کتابخانه‌های مجهز به ساخت‌کده و اتاق علم و فناوری با بهره‌مندی از تجهیزات در اختیار و سایر کتابخانه‌ها با همکاری نهادها و مراکز مرتبط، ضمن تامین امکانات مورد نیاز می‌توانند این فرصت را برای مخاطبان و اعضا، هم‌زمان با برگزاری این رویداد علمی، ایجاد نمایند و تجربه رصد آسمانی را در کتابخانه به ثبت برسانند.

شبهه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

عنوان آیین بزرگداشت «عین صاد؛ فراتر از یک فقیه»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور

زمان اجرا

۲۲ تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

را بخوان»، از او خواسته می‌شود «دنبال حقیقت بگردد» و در واقع یک نوع «مسیر جست‌وجو» برای اعضا طراحی می‌شود.

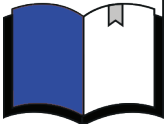
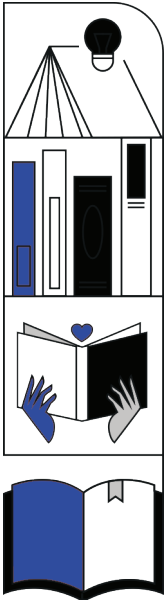
مثلاً ۵ یا ۷ پرسش عمیق و فلسفی که در کتاب‌های مرحوم صفائی حائری پاسخ داده شده است را در قالب پازل یا کد به نوجوان داده می‌شود و او با استفاده از فهرست کتابخانه و مطالعه سریع یا جست‌وجو در کتاب‌های ایشان، پاسخ‌ها را پیدا کند تا به یک «پاداش معنوی یا کتابی» برسد.

◆ **اجرای «نقشه ذهنی جمعی»** در این طرح یک دیوار بزرگ، یا یک تخته سیاه/سفید بسیار بزرگ در فضای اصلی کتابخانه قرار داده می‌شود. در مرکز آن، یک مفهوم کلیدی از اندیشه‌های ایشان (مثلاً: «رابطه انسان و خدا» یا «معنای زندگی») نوشته شده باشد. سپس از مراجعین خواسته می‌شود با استفاده

این رویداد به مناسبت سالروز درگذشت مرحوم آیت‌الله «علی صفائی حائری» معروف به عین صاد؛ روحانی، نویسنده و اندیشمند برجسته ایرانی به منظور ادای احترام به این مربی بزرگ از طریق بازخوانی روش مطالعه و اندیشه ایشان، در قالب برنامه‌های متنوع با محوریت «محافل قرآنی» کتابخانه‌های عمومی به شرح زیر برگزار می‌شود.

◆ **برپایی «میز مطالعه یک عالم»** در قالب برگزاری نشست‌های گفتگوی صمیمانه با محوریت معرفی جنبه‌های شخصیتی، فکری و آثار ایشان

◆ **اجرای مسابقه «کاوش در معنا»** که در آن به جای اینکه به مخاطب گفته شود «بیا این کتاب

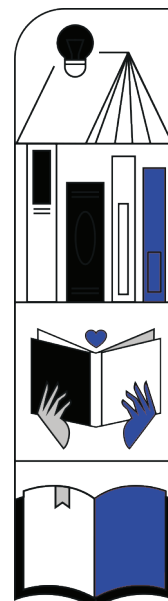

شبهه نامه بسته برنامه های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

♦ **کارگاه «آشنایی با جهان قرآنی»**، در این کارگاه که در محافل قرآنی و با حضور پژوهشگران و کارشناسان قرآنی برگزار می شود با الهام از دروس ایشان، به شرکت کنندگان آموزش داده می شود که چگونه از یک آیه، یک «جهان بینی» یا یک «راه حل برای زندگی» استخراج کنند.
- برپایی نمایشگاه کتاب از آثار ایشان، تولید محتوای رسانه ای با محوریت معرفی ابعاد شخصیتی و آثار ایشان و..

از کلمات، جملات کوتاه یا حتی کشیدن یک نماد، پیوند خودشان را با آن مفهوم (با الهام از نگاه ایشان) روی دیوار بنویسند. در پایان روز، یک «نقشه ذهنی عظیم و جمعی» از تفکر مردم در دل کتابخانه به تصویر کشیده شده است.

عنوان اجرای طرح «به استقبال»

محل اجرا

کتابخانه‌های عمومی کشور
بستر مجازی

زمان اجرا

تیر ۱۴۰۵

شرح اجرا

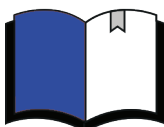
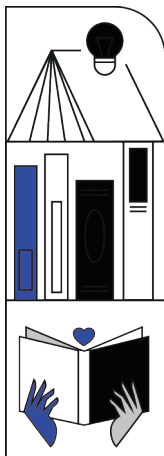

و فرهنگ عاشورایی انجام گرفته است. در چهارمین و پنجمین مرحله این طرح، به معرفی «نقیسه مرشدزاده» و «داوود امیریان» پرداخته می‌شود. انتخاب «نقیسه مرشدزاده»: نویسنده، مترجم و ناشر برجسته کشور، به دلیل فعالیت‌های مؤثر ایشان در مجموعه «کاشوب» و نقش این مجموعه در تولید و انتشار آثار مرتبط با فرهنگ عاشورا و آیین‌های سوگواری، بوده است و «داوود امیریان»: نویسنده برجسته کشور، به پاس فعالیت‌های ادبی و فرهنگی و آثار تأثیرگذار ایشان در حوزه ارزش‌های دینی، ایثار و ادبیات الهام‌گرفته از نهضت عاشورا، مورد تجلیل قرار خواهند گرفت.

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با هدف ترویج فرهنگ کتابخوانی و معرفی کوتاه نویسندگان و چهره‌های اثرگذار ادبی ایران، اجرای طرح «به استقبال» را در دستور کار قرار داده است. این طرح بسته‌های محتوایی تازه‌ای است که با هدف ارائه معرفی مختصر از زندگی، مسیر حرفه‌ای و دستاوردهای ادبی نویسندگان و همچنین پیشنهاد آثار شاخص آنان تولید می‌شود. با توجه به تقارن این دوره با ایام عزای حسینی و ماه محرم، انتخاب چهره‌های مورد تقدیر با محوریت فعالیت‌های فرهنگی و هنری مرتبط با ترویج معارف

زادروز و درگذشت مفاخر فرهنگی در ماه تیر

تاریخ	مناسبت
تیر	زادروز محمدمهدی سیار، شاعر انقلابی، ۱۳۶۲ ه. ش زادروز مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر کودک، ۱۳۲۹ ه. ش
۲ تیر	زادروز صمد بهرنگی، نویسندهٔ کودک و گردآورندهٔ فرهنگ عامه، ۱۳۱۸ ه. ش
۳ تیر	درگذشت میرزا احمد آشتیانی، فقیه و فیلسوف شیعی، ۱۳۵۴ ه. ش زادروز جرج اورول، داستان‌نویس و روزنامه‌نگار انگلیسی، ۱۹۰۳ م
۷ تیر	زادروز ژان ژاک روسو، فیلسوف و نویسندهٔ اهل جمهوری ژنو، ۱۷۱۲ م زادروز هلن کلر، نویسندهٔ نابینا و ناشنای آمریکایی، ۱۸۸۰ م
۸ تیر	زادروز آنتوان دو سنت اگزوپری، نویسنده، شاعر و گزارشگر فرانسوی، ۱۹۰۰ م
۹ تیر	زادروز استاد رسول جعفریان، پژوهشگر تاریخ اسلام، ۱۳۴۳ ه. ش
۱۱ تیر	شهادت آیت الله صدوقی، مجتهد شیعه و پژوهشگر، ۱۳۶۱ ه. ش زادروز هرمان هسه، ادیب، نویسنده و نقاش آلمانی-سوئیسی، ۱۸۷۷ م
۱۲ تیر	زادروز فرانتس کافکا، نویسندهٔ آلمانی‌زبان اهل پراگ، ۱۸۸۳ م
۱۳ تیر	درگذشت استاد محمد معین، ادیب و استاد دانشگاه، ۱۳۵۰ ه. ش
۱۵ تیر	درگذشت ویلیام فاکنر، نویسندهٔ آمریکایی و برندهٔ جایزهٔ نوبل، ۱۹۶۲ م
۱۶ تیر	درگذشت یوهانا اشپیری، نویسندهٔ کودک و خالق رمان «هایدی»، ۱۹۰۱ م
۱۷ تیر	درگذشت علامه حسینی طهرانی، فیلسوف، عارف و فقیه معاصر، ۱۳۷۴ ه. ش درگذشت غسان کتفانی، نویسنده و روزنامه‌نگار فلسطینی، ۱۹۷۲ م
۱۸ تیر	درگذشت استاد مهدی آذر یزدی، نویسنده کودک، ۱۳۸۸ ه. ش
۱۹ تیر	زادروز مارسل پروست، نویسنده و مقاله‌نویس فرانسوی، ۱۸۷۱ م درگذشت مهدیه الهی قمشه‌ای، شاعر، مولوی‌شناس و پژوهشگر ادبیات عرفانی، ۱۳۹۵ ه. ش
۲۰ تیر	درگذشت احمدرضا احمدی، شاعر، نویسنده، نمایش‌نامه‌نویس، ۱۴۰۲ ه. ش
۲۱ تیر	زادروز پابلو نرودا، شاعر نوگرای شیلیایی و برندهٔ جایزهٔ نوبل، ۱۹۰۴ م
۲۲ تیر	درگذشت مرحوم علی صفایی حائری، فقیه، عارف و پژوهشگر، ۱۳۷۸ ه. ش
۲۳ تیر	درگذشت مریم میرزاخانی، ریاضی‌دان و استاد دانشگاه استنفورد، ۱۳۹۶ ه. ش
۲۴ تیر	درگذشت آنتون چخوف، داستان‌نویس، طنزنویس و نمایش‌نامه‌نویس روسی، ۱۹۰۴ م
۲۶ تیر	درگذشت میرزا محمد حسین سیفی قزوینی (عمادالکتاب)، از استادان خوش‌نویس خط نستعلیق، ۱۳۱۵ ه. ش
۳۱ تیر	زادروز ارنست همینگوی، نویسندهٔ آمریکایی و برندهٔ جایزهٔ نوبل، ۱۸۹۹ م

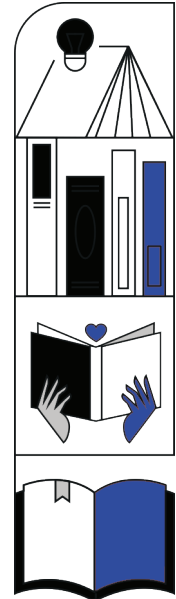

شبهه‌نامه بسته برنامه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

مناسبت‌های تیر ۱۴۰۵

مناسبت	تاریخ
روز اصناف / روز تبلیغ و اطلاع رسانی دینی / جشن آغاز تابستان درگذشت غیاث الدین جمشید کاشانی (۸۰۸ هـ ش)	۱ تیر
درگذشت ابن سینا (۱۰۳۷ م) / به توپ بستن مجلس به دستور محمدعلی شاه	۲ تیر
تاسوعای حسینی (۶۱ هـ ق)	۳ تیر
عاشورای حسینی (۶۱ هـ ق)	۴ تیر
روز تجلیل از اسرا و مفقودان / روز جهانی مبارزه با مواد مخدر	۵ تیر
شهادت حضرت امام زین العابدین (ع)	۶ تیر
شهادت آیت الله دکتر بهشتی و ۷۲ تن از یاران امام خمینی (ره) / روز قوه قضاییه / بمباران شیمیایی شهر سردشت (۱۳۶۶ هـ ش)	۷ تیر
روز مبارزه با سلاح های شیمیایی و میکروبی	۸ تیر
روز بزرگداشت صائب تبریزی / روز دیپلماسی فرهنگی و تعامل با جهان / روز آزادسازی شهر مهران / روز صنعت و معدن	۱۰ تیر
شهادت آیت الله صدوقی به دست منافقین (۱۳۶۱ هـ ش)	۱۱ تیر
حمله ناوگان آمریکای جنایتکار به هواپیمای مسافربری جمهوری اسلامی ایران (۱۳۶۷ هـ ش) / روز بزرگداشت علامه امینی / روز حمایت از تولید ملی و مبارزه با قاچاق کالا / روز خیاط، صنعت نساجی و پوشاک	۱۲ تیر
جشن تیرگان / بزرگداشت آرش کمانگیر	۱۳ تیر
وفات علامه حلی / روز قلم / روز شهرداری و دهیاری	۱۴ تیر
روز مالیات / روز تجلیل از اسرا و مفقودین	۱۶ تیر
روز ادبیات کودک و نوجوانان / روز جهانی جمعیت	۱۸ تیر
وفات شیخ بهایی	۲۰ تیر
روز عفاف و حجاب / روز فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه ای	۲۱ تیر
روز بزرگداشت خوارزمی / روز فناوری اطلاعات	۲۲ تیر
روز بهزیستی و تامین اجتماعی	۲۵ تیر
ولادت امام محمد باقر (ع) (۵۷ هـ ق) / اعلام پذیرش قطعه نامه ۵۹۸ شورای امنیت از سوی ایران (۱۳۶۷ هـ ش)	۲۷ تیر
روز خلبان	۳۰ تیر
شهادت حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام ۵۰ هـ ق (به روایتی)	۳۱ تیر

شبه‌نا‌مه بسته برنا‌مه‌های ترویجی - فرهنگی
کتابخانه‌های عمومی کشور - تیر ۱۴۰۵

